

Nur-u imanla kâinatın ışıklanmasını ve mazi ve müstakbel zulümatının dağılmasını izah eder misiniz? İnsanın geçmiş ve geleceği nasıl aydınlatılıyor?

Üstad bu konuları muhtelif yerlerde işlemektedir. Hülasa olarak, geçmiş zamana imandan mahrum bir şekilde bakan insanın maziyi **“pederinin ve ecdadının ve nevinin bir mezar-ı ekberi suretinde”** gördüğünü beyan eder. Yani, o insan bugün toprağa verdiği bir yakınıni *-mesela babasını-* bir daha ebediyen göremeyeceğini düşünecek ve büyük bir acı duyacaktır. Sonra vefat etmiş diğer bütün akrabalarını, dostlarını, kâmil müminleri ve sevdiklerini hasılı tüm insanları düşünecek, acısı daha artacak, dehşete kapılacaktır.

Fakat ölüme iman nazarıyla bakıldığında mazi, **“ünsiyetli bir meclis-i münevver ve bir mecma-ı ahbab”**tır. Yani mazi mezaristanına gidenler bütün bütün çürüyüp yok olmadılar; çürüyen yalnız onların elbiseleri hükmünde olan cesetleridir. Onlar dünyadan daha güzel başka bir âlemedirler. Biz de onların gittiği âleme gideceğiz, onlarla hem berzahta ruhani olarak, hem de haşirden sonra cennette **“yüz yüze”** görüşeceğiz. Dolayısıyla bizimki ebedî bir kayıp değil; geçici bir ayrılıktır. **Firkat muvakkattır, vuslat ise ebedîdir.** Bu kısa ayrılık bize hüzün verse de bir gün bitecek ve onlara kavuşulacaktır.

İmandan mahrum bir şekilde ölüme bakıldığında hazır gün; **“yarım ölmekte ve hareket-i mezbûhânedeki ızdırıp çeken cismimizin cenazesini taşıyan bir tabut suretinde”** görünür. Yani her saatimiz, doğan veya batan Güneş, gelip giden mevsimler hep bizim ve tüm sevdiklerimizin ölüm denen yokluğa biraz daha yaklaşması manasına gelmektedir. Böyle bir düşünce içindeki birisi için dünyanın zevklerinin bir manası ve hikmeti kalmaz. Üstadımızın ifadesiyle;

“Ölüm ve idam intizarında bulunan bir adam, idam sehpanın tezyin ve süslendirilmesinden zevk ve lezzet alabilir mi?”(1)

Fakat iman nazarıyla bakıldığında hazır zaman; **“bir ticaretgâh dükkânı ve şaşaalı bir misafirhane-i Rahmânî”** olarak görünür. Her ömür dakikası ayrı bir sermaye, ayrı bir fırsat ve o saadet diyarı için ayrı bir yatırımdır.

Bu dünyada da rahmeti sonsuz olan Rabbimizin misafiriyiz, onun sayısız nimetlerine mazhar olmuşuz. Bazen, ebedî saadeti kazanmak için bazı imtihanlara tabi tutuluruz, çeşitli eza ve cefalara maruz kalırız. Fakat rahmeti ve hikmeti sonsuz olan Rabbimize itikadımız, sıkıntılarımızı hafifletir ve dünyamızı da güzelleştirir. Kendimizi

---

saadet diyarına götüren dünya gemisinde bildiğimiz için, o yolculuk esnasında çektiğimiz sıkıntılar hiç hükmüne geçer.

On Dokuzuncu Söz'de Allah Resulü (asm.) hakkında,

“ ... bütün ukûlü hayret içinde meşgul eden üç müşkil ve müthiş suâl-i azîm olan 'Necisin? Nereden geliyorsun? Nereye gidiyorsun?' suallerine mukni, makbul cevap verir.”(2)

ifadesi geçer. Bu ifadenin ışığında, mazi ve müstakbel mefhumlarını, öncelikle, nereden gelip nereye gittiğimiz şeklinde anlayabiliriz. İnsan, kâinat ağacının meyvesi olduğundan, insan için sorulan bu üç suali bütün varlık âlemi için de sorabiliriz. **Kâinat nedir, nereden gelmekte ve nereye gitmektedir?** İşte, hem insan hem de kâinat hakkında sorulan bu suallerin cevapları ancak iman nuruyla bilinebilir.

İman nuruyla bakıldığında, bu varlık âleminin ve onun meyvesi olan insanın ilahi isim ve sıfatların tecellileri oldukları, o isim ve sıfatlardan geldikleri anlaşılır. Hadis-i şerifte ahiretin tarlası olduğu haber verilen bu dünya, (bk. *Aclûnî, Keşfu'l-Hafa, 1/412*) o ebedî âlem hesabına çalışmakta ve ona doğru gitmektedir. Dünyanın mahsulleri olan insanların yolculukları da yine âhirete doğrudur; ya ebedî saadet diyarına yahut ebedî azap menziline...

Öte yandan, bir dakika sonrası hakkında hiçbir malumatı olmayan insan, iman nuruyla baktığında ölümün hakikatini, kabir hayatını, kıyameti, mahşer meydanını, sıratı, mizanı, cennet ve cehennemi bilmekte, onları görür gibi olmaktadır. Aynı şekilde, geçmiş asırlarda insanları irşad ve ikaz için gönderilen peygamberlerin kıssalarını da yine iman nuruyla, Kur'an'ın bildirmesiyle bilmekte ve onlardan lüzumlu ibret derslerini almaktadır...

Dipnotlar:

- 1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Habbe.](#)
- 2) bk. [Sözler, On Dokuzuncu Söz, Üçüncü Reşha.](#)